

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 7. februarja 2018*

„Predhodno odločanje – Uredba (EU) 2015/751 – Medbančne provizije za kartične plačilne transakcije – Člen 1(5) – Izenačenje tristranske sheme plačilnih kartic s štiristransko shemo plačilnih kartic – Pogoji – Izdaja kartičnih plačilnih instrumentov s strani tristranske sheme plačilnih kartic ‚s partnerjem, ki souporablja blagovno znamko, ali prek posrednika‘ – Člen 2(18) – Pojem ‚tristranska shema plačilnih kartic‘ – Veljavnost“

V zadevi C-304/16,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo High Court of Justice (England & Wales), Queen’s Bench Division (Administrative Court) (višje sodišče (Anglija in Wales), oddelek Queen’s Bench (upravni senat), Združeno kraljestvo) z odločbo z dne 11. aprila 2016, ki je na Sodišče prispela 30. maja 2016, v postopku

The Queen, na predlog

American Express Company,

proti

The Lords Commissioners of Her Majesty’s Treasury,

ob udeležbi

Diners Club International Limited,

MasterCard Europe SA,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi R. Silva de Lapuerta, predsednica senata, C. G. Fernlund, J.-C. Bonichot, S. Rodin in E. Regan (poročevalec), sodniki,

generalni pravobranilec: M. Campos Sánchez-Bordona,

sodna tajnica: C. Strömholm, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 27. aprila 2017,

* Jezik postopka: angleščina.

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za American Express Company J. Turner, QC, J. Holmes, QC, L. John, barrister, ter I. Taylor, H. Ware in J. Slade, solicitors,
- za MasterCard Europe SA P. Harrison, S. Kinsella in K. Le Croy, solicitors, ter S. Pitt in J. Bedford, odvetnika,
- za vlado Združenega kraljestva M. Holt, D. Robertson in J. Kraehling in C. Crane, agenti, skupaj z G. Facenno in M. Hall, QC,
- za portugalsko vlado L. Inez Fernandes, M. Figueiredo, M. Rebelo in G. Fonseca, agenti,
- za Evropski parlament P. Schonard in A. Tamás, agenta,
- za Svet Evropske unije J. Bauerschmidt, I. Gurov in E. Moro, agenti,
- za Evropsko komisijo H. Tserepa-Lacombe, J. Samnadda in T. Scharf, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 6. julija 2017

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago in veljavnost člena 1(5) in člena 2, točka 18, ter razlago člena 2, točka 2, Uredbe (EU) 2015/751 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o medbančnih provizijah za kartične plačilne transakcije (UL 2015, L 123, str. 1).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo American Express Company in Lords Commissioners of Her Majesty's Treasury (lordi komisarji zakladnice, Združeno kraljestvo, v nadaljevanju: nacionalni organ) glede okoliščin, v katerih se na podlagi člena 1(5) te uredbe tristranske sheme plačilnih kartic štejejo za štiristranske sheme plačilnih kartic.

Pravni okvir

Uredba št. 2015/751

- 3 V uvodnih izjavah 10, 28, 29 in 43 Uredbe 2015/751 je navedeno:
 - „(10) [...] Poleg tega, da bi se za medbančne provizije dosledno uporabljala pravila o konkurenci, bi ureditev teh provizij izboljšala delovanje notranjega trga in prispevala k zmanjšanju stroškov transakcij za potrošnike.
- [...]
- (28) Kartične plačilne transakcije se na splošno izvajajo na podlagi dveh glavnih poslovnih modelov, in sicer t. i. tristranskih shem plačilnih kartic (imetnik kartice – shema pridobivanja in izdajanja – trgovec) in štiristranskih shem plačilnih kartic (imetnik kartice – banka izdajateljica – banka pridobiteljica – trgovec). Veliko štiristranskih shem plačilnih kartic uporablja eksplicitno medbančno provizijo, večinoma večstransko. Zaradi priznanja obstoja implicitnih medbančnih provizij in zagotavljanja enakih konkurenčnih pogojev bi bilo treba tristranske sheme plačilnih

kartic, ki ponudnike plačilnih storitev uporabljajo kot izdajatelje ali pridobitelje, obravnavati kot štiristranske sheme plačilnih kartic in zanje uporabljati enaka pravila, medtem ko bi se morali preglednost in drugi ukrepi v zvezi s poslovnimi pravili uporabljati za vse ponudnike. Vendar je ob upoštevanju posebnosti, ki obstajajo za to vrsto tristranskih shem, primerno omogočiti prehodno obdobje, v katerem se države članice lahko odločijo, da ne uporabijo pravil glede omejitve medbančnih provizij, če imajo take sheme zelo omejen tržni delež v zadevni državi članici.

- (29) Storitve izdajanja temelji na pogodbenem razmerju med izdajateljem plačilnega instrumenta in plačnikom, ne glede na to, ali izdajatelj razpolaga s sredstvi v imenu plačnika. Izdajatelj da plačilne kartice na voljo plačniku, odobri transakcije na terminalih ali njim enakovrednih napravah in pridobitelju lahko zagotavlja plačilo za transakcije, ki so skladne s predpisi zadevne sheme. Zato sama distribucija plačilnih kartic ali tehnične storitve, kot sta zgolj obdelovanje in hramba podatkov, ne šteje za izdajanje.

[...]

- (43) Ker ciljev te uredbe, in sicer določitve enotnih zahtev za kartične plačilne transakcije ter spletne in mobilne transakcije na podlagi kartic, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. [...]"

- 4 Člen 1 Uredbe 2015/751, naslovljen „Področje uporabe“, ki je v poglavju I te uredbe, naslovljenem „Splošne določbe“, določa:

„[...]

3. Poglavje II se ne uporablja za:

[...]

- (c) transakcije s plačilnimi karticami, ki jih izdajajo tristranske sheme plačilnih kartic.

4. Člen 7 se ne uporablja za tristranske sheme plačilnih kartic.

5. Če tristranska shema plačilnih kartic podeljuje licenco drugim ponudnikom plačilnih storitev za izdajanje kartičnih plačilnih instrumentov ali pridobivanje kartičnih plačilnih transakcij, ali za oboje, ali izdaja kartične plačilne instrumente s partnerjem, ki souporablja blagovno znamko, ali prek posrednika, se šteje za štiristransko shemo plačilnih kartic. Vendar se lahko do 9. decembra 2018 v razmerju do domačih plačilnih transakcij takšna tristranska shema plačilnih kartic izvzame iz obveznosti iz poglavja II, če kartične plačilne transakcije, izvršene v državi članici v okviru takšne tristranske sheme plačilnih kartic, na letni osnovi ne presežejo 3 % vrednosti vseh kartičnih plačilnih transakcij, izvršenih v tej državi članici.“

- 5 Člen 2 te uredbe, naslovljen „Opredelitve pojmov“, določa:

„V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[...]

2. ‚izdajatelj‘ pomeni ponudnika plačilnih storitev, ki je v pogodbenem razmerju, da bi plačniku zagotovil plačilni instrument, s katerim se odrejajo in obdelujejo kartične plačilne transakcije plačnika;

[...]

10. ‚medbančna provizija‘ pomeni provizijo, ki je za vsako transakcijo neposredno ali posredno (to je prek tretje strani) poravnana med izdajateljem in pridobiteljem, ki sodelujeta pri kartični plačilni transakciji. Neto plačilo ali drugo dogovorjeno nadomestilo se šteje za del medbančne provizije;
11. ‚neto plačilo‘ pomeni celoten neto znesek plačil, popustov ali spodbud, ki jih izdajatelj prejme od sheme plačilnih kartic, pridobitelja ali katerega koli drugega posrednika v zvezi s kartičnimi plačilnimi transakcijami ali povezanimi dejavnostmi;

[...]

17. ‚štiristranska shema plačilnih kartic‘ pomeni shemo plačilnih kartic, v okviru katere so kartične plačilne transakcije izvršene s plačilnega računa plačnika na plačilni račun prejemnika plačila na podlagi posredovanja sheme, izdajatelja (na strani plačnika) in pridobitelja (na strani prejemnika plačila);
18. ‚tristranska shema plačilnih kartic‘ pomeni shemo plačilnih kartic, pri kateri sama shema zagotavlja storitve pridobivanja in izdajanja, kartične plačilne transakcije pa so izvršene s plačilnega računa plačnika na plačilni račun prejemnika plačila v shemi. Če tristranska shema plačilnih kartic podeljuje licenco drugim ponudnikom plačilnih storitev za izdajanje kartičnih plačilnih instrumentov ali pridobivanje kartičnih plačilnih transakcij, ali za oboje, ali izdaja kartične plačilne instrumente s partnerjem, ki souporablja blagovno znamko, ali prek posrednika, se šteje za štiristransko shemo plačilnih kartic;

[...]

24. ‚ponudnik plačilnih storitev‘ pomeni katero koli fizično ali pravno osebo, pooblaščen za opravljanje plačilnih storitev iz Priloge k Direktivi 2007/64/ES [Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o plačilnih storitvah na notranjem trgu in o spremembah direktiv 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES in 2006/48/ES ter o razveljavitvi Direktive 97/5/ES (UL 2007, L 319, str. 1)] ali priznano za izdajatelja elektronskega denarja v skladu s členom 1(1) Direktive 2009/110/ES [Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti ter nadzoru skrbnega in varnega poslovanja institucij za izdajo elektronskega denarja ter o spremembah direktiv 2005/60/ES in 2006/48/ES in razveljavitvi Direktive 2000/46/ES (UL 2009, L 267, str. 7)]. Ponudnik plačilnih storitev je lahko izdajatelj, pridobitelj ali oboje;

[...]

28. ‚obdelovalec‘ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki opravlja storitve obdelave plačilne transakcije;

[...]

30. ‚plačilna blagovna znamka‘ pomeni vsako stvarno ali digitalno ime, izraz, znak, simbol oziroma njihovo kombinacijo, ki lahko označuje, v okviru katere sheme plačilnih kartic se izvajajo kartične plačilne transakcije;

[...]

32. ‚souporaba blagovnih znamk‘ pomeni vključitev vsaj ene plačilne blagovne znamke in vsaj ene neplačilne blagovne znamke v isti kartični plačilni instrument;

[...]“

6 Člena 3 in 4 Uredbe 2015/751, ki sta v poglavju II te uredbe, naslovljenem „Medbančne provizije“, se nanašata na medbančne provizije za transakcije s potrošniškimi debetnimi karticami oziroma medbančne provizije za transakcije s potrošniškimi kreditnimi karticami.

7 Člen 5 te uredbe, naslovljen „Prepoved zaobhajanja“, ravno tako iz tega poglavja II, določa:

„Za namene uporabe omejitev iz členov 3 in 4 se vsako dogovorjeno nadomestilo, vključno z neto plačilom, z enakovrednim namenom ali učinkom kot medbančna provizija, ki ga izdajatelj prejme od sheme plačilnih kartic, pridobitelja ali katerega koli drugega posrednika v zvezi s plačilnimi transakcijami ali povezanimi dejavnostmi, obravnava kot del medbančne provizije.“

8 Členi od 6 do 12 Uredbe 2015/751, ki so v poglavju III te uredbe, naslovljenem „Poslovna pravila“, določajo obveznosti glede plačilnih transakcij s karticami.

9 Člen 7 te uredbe, naslovljen „Ločevanje sheme plačilnih kartic in obdelovalcev“, določa:

„1. Sheme plačilnih kartic in obdelovalci:

(a) so neodvisni v smislu postopkov računovodstva, organizacije in odločanja;

(b) ne predstavljajo cen za shemo plačilnih kartic in dejavnosti obdelave na povezan način ter takih dejavnosti navzkrižno ne subvencionirajo;

(c) na noben način ne izvajajo diskriminacije med svojimi podružnicami ali delničarji na eni strani ter uporabniki shem plačilnih kartic in drugimi pogodbenimi partnerji na drugi strani, zlasti nobene storitve, ki jo nudijo, nikakor ne pogojujejo s tem, da bi njihov pogodbeni partner moral sprejeti katero koli drugo storitev, ki jo nudijo.

2. Pristojni organ države članice, v kateri je registrirani sedež sheme, lahko zahteva, da shema plačilnih kartic predloži neodvisno poročilo, ki potrjuje njeno skladnost z odstavkom 1.

3. Sheme plačilnih kartic dopuščajo možnost, da se sporočila o avtorizaciji in kliringu posameznih kartičnih plačilnih transakcij ločijo ter da jih obdelajo različni obdelovalci.

4. V pravilih za obdelavo, ki jih izvajajo sheme plačilnih kartic, je prepovedana kakršna koli ozemeljska diskriminacija.

5. Obdelovalci znotraj Unije zagotovijo, da je njihov sistem tehnično interoperabilen z drugimi sistemi obdelovalcev znotraj Unije, in sicer na podlagi standardov, ki so jih razvili mednarodni ali evropski organi za standardizacijo. Poleg tega sheme plačilnih kartic ne sprejemajo ali uporabljajo poslovnih pravil, ki omejujejo interoperabilnost med obdelovalci znotraj Unije.

[...]“

10 Poglavje IV Uredbe 2015/751, naslovljeno „Končne določbe“, zajema člene od 13 do 18 te uredbe. Člen 13, naslovljen „Pristojni organi“, določa:

„1. Države članice imenujejo pristojne organe, ki jih pooblastijo za zagotavljanje izvajanja te uredbe ter jim podelijo preiskovalna in izvršilna pooblastila.

[...]

6. Države članice od pristojnih organov zahtevajo, da učinkovito spremljajo skladnost s to uredbo, med drugim zato, da bi ponudnikom plačilnih storitev preprečili poskuse, da bi zaobšli to uredbo, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotavljanje te skladnosti.“

11 Člen 14 te uredbe, naslovljen „Kazni“, v odstavku 1 določa:

„Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve te uredbe, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotavljanje njihove uporabe.“

12 Člen 18 navedene uredbe, naslovljen „Začetek veljavnosti“, določa:

„1. Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

2. Uporablja se od 8. junija 2015, razen členov 3, 4, 6 in 12, ki se uporabljajo od 9. decembra 2015, ter členov 7, 8, 9 in 10, ki se uporabljajo od 9. junija 2016.“

Direktiva (EU) 2015/2366

13 V uvodnih izjavah 2 in 6 Direktive (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, spremembah direktiv 2002/65/ES, 2009/110/ES ter 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 1093/2010 ter razveljavitvi Direktive 2007/64/ES (UL 2015, L 337, str. 35) je navedeno:

„(2) Revidirani pravni okvir Unije za plačilne storitve je dopolnjen z Uredbo [2015/751]. [...]

[...]

(6) Treba bi bilo vzpostaviti nova pravila za zapolnitev regulativnih vrzeli, ob hkratnem zagotavljanju večje pravne jasnosti in dosledne uporabe zakonodajnega okvira po vsej Uniji. [...]"

14 Člen 1 te direktive, naslovljen „Predmet urejanja“, iz naslova I te direktive, naslovljenega „Predmet urejanja, področje uporabe in opredelitev pojmov“, v odstavku 1 določa:

„Ta direktiva določa pravila, v skladu s katerimi države članice razlikujejo naslednje kategorije ponudnikov plačilnih storitev:

[...]

(d) plačilne institucije;

[...]“

15 Člen 4 te direktive, naslovljen „Opredelitve pojmov“, določa:

„V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[...]

3. ‚plačilna storitev‘ pomeni poslovno dejavnost, opredeljeno v Prilogi I;

4. ‚plačilna institucija‘ pomeni pravno osebo, ki je v skladu s členom 11 pridobila dovoljenje za opravljanje in izvrševanje plačilnih storitev po vsej Uniji;

[...]

38. ‚zastopnik‘ pomeni fizično ali pravno osebo, ki v imenu plačilne institucije opravlja plačilne storitve;

[...]“

16 Iz Priloge I k Direktivi 2015/2366, naslovljeni „Plačilne storitve“, je razvidno, da „[i]zdajanje plačilnih instrumentov in/ali pridobivanje plačilnih transakcij“ spada med številne plačilne storitve, na katere se nanaša člen 4(3) te direktive.

Spor o glavni stvari in vprašanji

17 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je American Express mednarodna družba za opravljanje storitev, ki s svojimi konsolidiranimi hčerinskimi družbami ponuja plačilne storitve, potovalne storitve, menjalniške storitve in storitve programov zvestobe za potrošnike in podjetja. Po vsem svetu, vključno z Unijo, opravlja tudi dejavnost izdaje kartic in pridobivanje. Družba American Express skupaj s svojimi hčerinskimi družbami upravlja shemo plačilnih kartic American Express (v nadaljevanju: Amex), ki je tristranska shema plačilnih kartic. Ta shema je sklenila dogovore o souporabi blagovnih znamk in o ponujanju storitev v Uniji, zaradi česar bi lahko, glede na odgovor Sodišča na vprašanje glede razlage člena 1(5) in člena 2, točka 18, Uredbe 2015/751, veliko število transakcij, ki jih izvaja ta shema, spadalo na področje uporabe te uredbe na podlagi razširitve s souporabo blagovne znamke, in razširitve s posrednikom iz člena 1(5) te uredbe.

18 Nacionalni organ upravlja Her Majesty’s Treasury (zakladnica, Združeno kraljestvo). Zakladnica prevzame končno odgovornost za izvajanje obveznosti Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska glede uporabe, izvajanja in vsakršne druge oblike izvrševanja Uredbe 2015/751, vključno z določitvijo sistema sankcij, ki se uporabijo za kršitve določb te uredbe, na podlagi členov 13 in 14 te direktive.

19 Družba American Express je predložitveno sodišče zaprosila za dovoljenje za vložitev tožbe zaradi preizkusa zakonitosti (*judicial review*) „namena in/ali obveznosti [nacionalnega organa], da uporablja, izvaja ali v kakršni koli drugi obliki izvršuje razširitev s souporabo blagovne znamke in/ali razširitev z zastopnikom“. To sodišče je izdalo zaproseno dovoljenje.

20 Predložitveno sodišče se sprašuje, ali je treba za tripartitno shemo plačilnih kartic šteti, da izdaja kartične plačilne instrumente s partnerjem pri souporabi blagovnih znamk ali prek zastopnika v smislu člena 1(5) in člena 2, točka 18, Uredbe 2015/751, že zato, ker je sklenila sporazum s partnerjem pri souporabi blagovnih znamk ali z zastopnikom, ne glede na to, ali je ta partner ali zastopnik ponudnik ločenih plačilnih storitev, ki izdaja plačilne kartice, ali pa je treba za tripartitno shemo plačilnih kartic šteti, da tako deluje le, če je navedeni partner ali zastopnik ponudnik plačilnih storitev in če v tripartitni shemi plačilnih kartic sodeluje kot izdajatelj v smislu člena 2, točka 2, te uredbe.

21 Poleg tega, če je treba člen 1(5) in člen 2, točka 18, Uredbe 2015/751 razlagati tako, da je treba za tripartitno shemo plačilnih kartic šteti, da izdaja kartične plačilne instrumente s partnerjem pri souporabi blagovnih znamk ali prek zastopnika v smislu teh določb, tudi če zadevna tripartitna shema plačilnih kartic ostane izdajateljica in vključi tretjega za izvajanje ene ali več pomožnih nalog v podporo njene dejavnosti izdajanja, je treba po mnenju tega sodišča torej odločiti o trditvi družbe American Express, da navedeni določbi nista veljavni zaradi neobrazložitve, očitne napake pri presoji in kršitve načela sorazmernosti.

22 V teh okoliščinah je High Court of Justice (England & Wales) Queen's Bench, Division (Administrative Court) (višje sodišče (Anglija in Wales), oddelek Queen's Bench (upravni senat), Združeno kraljestvo) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

- „1. Ali zahteva iz [člena] 1(5) in [člena] 2, točka 18, Uredbe 2015/751, da se tristranska shema plačilnih kartic pri izdaji kartičnih plačilnih instrumentov s partnerjem, ki souporablja blagovno znamko, ali prek posrednika šteje za štiristransko shemo plačilnih kartic, velja le, če partner, ki souporablja blagovno znamko, ali posrednik deluje kot ‚izdajatelj‘ v smislu člena 2, točka 2, in uvodne izjave 29 [te uredbe] (in sicer, kadar je navedeni partner ali posrednik v pogodbenem razmerju s plačnikom, da bi zagotovil plačilni instrument, s katerim se odrejajo in obdelujejo kartične plačilne transakcije plačnika)?
2. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen, ali sta [člen] 1(5) in [člena] 2, točka 18, [Uredbe 2015/751] neveljavna, kolikor določata, da se taki sporazumi štejejo za štiristransko shemo plačilnih kartic, na podlagi:
- (a) neobstoja obrazložitve v skladu s členom 296 PDEU;
 - (b) očitne napake pri presoji in/ali
 - (c) kršitve načela sorazmernosti?“

Predlog za ponovno odprtje ustnega postopka

- 23 Družba American Express je z aktom, v sodnem tajništvu Sodišča vložnim 27. julija 2017, predlagala odreditev ponovnega odprtja ustnega postopka.
- 24 V utemeljitev predloga navaja, da je analiza generalnega pravobranilca v sklepnih predlogih napačna, ker se v njej ne upošteva nekaterih relevantnih opredelitev tako v Uredbi 2015/751 kot Direktivi 2015/2366, saj se ta zakonodajna akta dopolnjujeta in sta del istega zakonodajnega svežnja, kot se poleg tega strinjajo stranke, ki so sodelovale pri tem postopku. Ta analiza naj bi kazala tudi na netočno razumevanje obsega člena 5 te uredbe, zlasti pojma „posrednik“ iz tega člena. Poleg tega naj bi bilo besedilo točke 98 sklepnih predlogov bodisi nepopolno bodisi naj bi bil razlogi, ki so v njej navedeni, protislovni. Nazadnje, razlaga te uredbe, kot jo predlaga generalni pravobranilec, naj bi povzročila večjo razširitev področja uporabe iste uredbe kot katera koli razlaga, ki jo zagovarjajo stranke, ki so sodelovale v postopku pred Sodiščem.
- 25 Iz ustaljene sodne prakse Sodišča je razvidno, da lahko Sodišče po uradni dolžnosti na predlog generalnega pravobranilca ali na predlog strank v skladu s členom 83 Poslovnika odredi ponovno odprtje ustnega postopka, če meni, da zadeva ni dovolj razjasnjena, ali če je treba v zadevi odločiti na podlagi trditve, o kateri stranke niso razpravljale. Vendar Statut Sodišča Evropske unije in Poslovnik strankam ne dajeta možnosti, da predložijo stališče v odgovor na sklepne predloge generalnega pravobranilca (sodba z dne 28. marca 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, točka 41 in navedena sodna praksa).
- 26 V obravnavanem primeru se družba American Express v utemeljitev svojega predloga za ponovno odprtje ustnega postopka v bistvu omejuje na grajo razlage Uredbe 2015/751, ki jo je generalni pravobranilec podal v sklepnih predlogih. Ta razlog pa ni med tistimi, ki glede na sodno prakso, navedeno v prejšnji točki, lahko utemeljujejo ponovno otvoritev ustnega postopka.
- 27 Poleg tega se je o obsegu določb Uredbe 2015/751, katerih razlaga je predmet prvega vprašanja za predhodno odločanje, razpravljalo tako v okviru pisnega dela postopka kot tudi na obravnavi.
- 28 V teh okoliščinah Sodišče po opredelitvi generalnega pravobranilca šteje, da ima na voljo vse potrebne elemente, da lahko odgovori na vprašanji predložitvenega sodišča, in da so stranke razpravljale o vseh trditvah, ki so pomembne za rešitev obravnavane zadeve.

29 Zato je treba predlog za ponovno odprtje ustnega postopka zavrniti.

Vprašanja za predhodno odločanje

Dopustnost predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 30 Evropski parlament, Svet Evropske unije in Evropska komisija navajajo, da predlog za sprejetje predhodne odločbe v celoti ni dopusten, ker, prvič, med strankama v glavni stvari ne obstaja dejanski spor, drugič, nacionalno sodišče v predložitveni odločbi ni predložilo minimuma potrebnih elementov, saj ni navedlo ne upoštevnih dejstev ne razlogov, iz katerih sprašuje glede razlage in veljavnosti odločb iz postopka v glavni stvari, in tretjič, vložitev tožbe v zadevi v glavni stvari zaradi nadzora nad zakonitostjo „namena in/ali obveznosti“ nacionalnega organa, da uporablja ali izvaja te določbe, pomeni sredstvo za obidenje sistema pravnih sredstev, vzpostavljenega s Pogodbo DEU.
- 31 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je samo nacionalno sodišče, ki odloča o sporu in ki mora prevzeti odgovornost za sodno odločbo, ki jo je treba sprejeti, pristojno, da glede na posebnosti zadeve, o kateri odloča, presodi potrebo za sprejetje predhodne odločbe, da bi lahko izdalo sodbo, in ustreznost vprašanj, ki jih predlaga Sodišču. Zato je Sodišče načeloma zavezano odločiti, če se predložena vprašanja nanašajo na razlago ali veljavnost pravila prava Unije (sodba z dne 16. junija 2015, Gauweiler in drugi, C-62/14, EU:C:2015:400, točka 24).
- 32 Iz tega sledi, da za vprašanja, ki se nanašajo na pravo Unije, velja domneva upoštevniosti. Sodišče lahko zavrne odgovor na vprašanje za predhodno odločanje, le če je očitno, da zahtevana razlaga ali zahtevana presoja veljavnosti pravila prava Unije ni v nikakršni zvezi z dejanskim stanjem ali predmetom spora o glavni stvari, če je problem hipotetičen ali če Sodišče nima na voljo pravnih in dejanskih okoliščin, ki jih potrebuje, da bi lahko na postavljena vprašanja dalo koristne odgovore (sodba z dne 16. junija 2015, Gauweiler in drugi, C-62/14, EU:C:2015:400, točka 25).
- 33 Kar zadeva, prvič, resničnost spora o glavni stvari, je treba poudariti, da družba American Express s tožbo predložitvenemu sodišču predlaga, da preizkusi zakonitosti „namena in/ali obveznosti“ nacionalnega organa, da uporabi ali izvaja sporne določbe. V zvezi s tem iz predložitvene odločbe izhaja, da se stranki ne strinjata glede utemeljenosti tožbe. Ker mora predložitveno sodišče obravnavati ta spor in ker meni, da med strankama obstaja dejansko nesoglasje glede razlage in veljavnosti zadevnih določb te direktive, ni očitno, da spor o glavni stvari ni resničen (glej po analogiji sodbi z dne 10. decembra 2002, British American Tobacco (Investments) in Imperial Tobacco, C-491/01, EU:C:2002:741, točki 36 in 38, in z dne 4. maja 2016, Pillbox 38, C-477/14, EU:C:2016:324, točka 17).
- 34 Poleg tega trditve, s katerimi se utemeljuje umetnost spora o glavni stvari in ki temeljijo na dejstvu, da ne obstaja nobeno dejanje ali opustitev nacionalne uprave, zaradi katere bi bila možna tožba zaradi preizkusa zakonitosti, temeljijo na izpodbijanju dopustnosti tožbe iz postopka v glavni stvari in tega, kako je nacionalno sodišče presodilo dejstva zaradi uporabe meril, ki jih določa nacionalno pravo. Vendar Sodišče ni pristojno niti, da bi podvomilo o tej presoji, ki v okviru tega postopka spada v pristojnost nacionalnega sodišča, niti da bi preverilo, ali je bila predložitvena odločba sprejeta v skladu z nacionalnimi pravili o organizaciji sodišč in sodnih postopkih. Tudi te trditve torej ne zadoščajo za izpodbijanje domneve upoštevniosti, navedene v točki 32 te sodbe (glej po analogiji sodbo z dne 16. junija 2015, Gauweiler in drugi, C-62/14, EU:C:2015:400, točka 26).
- 35 Drugič, glede trditve, da predložitveno sodišče ni navedlo niti upoštevnih dejstev niti razlogov, iz katerih je vprašalo po razlagi in veljavnosti določb iz postopka v glavni stvari, je treba ugotoviti, da mora v skladu s členom 94, točka (a), Poslovnika Sodišča vsak predlog za sprejetje predhodne odločbe vsebovati „povzetek predmeta spora in upoštevnih dejstev, kakor jih je ugotovilo predložitveno sodišče, ali vsaj navedbo dejanskih okoliščin, na katerih vprašanja temeljijo“.

- 36 V zvezi s tem zadostuje, da so iz predloga za sprejetje predhodne odločbe razvidni predmet spora o glavni stvari in glavna vprašanja v zvezi s pravnim redom Unije, da bi države članice in drugi zainteresirani subjekti v skladu s členom 23 Statuta Sodišča Evropske unije lahko predstavili svoja stališča in učinkovito sodelovali v postopku pred Sodiščem (glej sodbo z dne 8. septembra 2009, Liga Portuguesa de Futebol Profissional in Bwin International, C-42/07, EU:C:2009:519, točka 41 in navedena sodna praksa).
- 37 V obravnavanem primeru je iz predložitvene odločbe razvidno, da je shema Amex tristranska shema plačilnih kartic v smislu člena 2(18) Direktive 2015/751 in da je sklenila sporazume o souporabi blagovnih znamk in zagotavljanju storitev v Uniji. Zaradi teh sporazumov se lahko – odvisno od odgovora Sodišča na vprašanja za predhodno odločanje – za veliko transakcij, ki jih izvede ta shema, v skladu s členom 1(5) Uredbe 2015/751 uporablja ta uredba.
- 38 V predložitveni odločbi sta torej strnjeno, ampak natančno opisana vzrok in narava spora o glavni stvari, katerega rešitev je po mnenju predložitvenega sodišča odvisna od razlage in veljavnosti teh določb. Iz tega sledi, da je predložitveno sodišče zadostno opredelilo dejanski in pravni okvir, v katerega se umešča njegov predlog za razlago prava Unije, da lahko Sodišče na postavljeno vprašanje poda koristen odgovor (glej po analogiji sodbo z dne 7. julija 2016, Genentech, C-567/14, EU:C:2016:526, točka 27).
- 39 Kar na drugi strani zadeva vprašanje, ali je predložitveno sodišče zadostno navedlo razloge, iz katerih se sprašuje o razlagi in veljavnosti določb iz postopka v glavni stvari, iz pripravljenosti za sodelovanje, ki je glavno vodilo pri izvajanju postopka predhodnega odločanja, dejansko izhaja, da mora predložitveno sodišče v predložitveni odločbi navesti natančne razloge, iz katerih meni, da je odgovor na njegova vprašanja glede razlage ali veljavnosti nekaterih določb prava Unije potreben za rešitev spora (glej v tem smislu sodbo z dne 4. maja 2016, Pillbox 38, C-477/14, EU:C:2016:324, točka 24 in navedena sodna praksa).
- 40 Pomembno je torej, da nacionalno sodišče navede predvsem natančne razloge, iz katerih ni bilo prepričano o razlagi ali veljavnosti nekaterih določb prava Unije, in izpostavi razloge za neveljavnost, za katere posledično meni, da se lahko upoštevajo. Taka zahteva izhaja tudi iz člena 94(c) Poslovnika (glej v tem smislu sodbo z dne 4. maja 2016, Pillbox 38, C-477/14, EU:C:2016:324, točka 25 in navedena sodna praksa).
- 41 V obravnavanem primeru je predložitveno sodišče v predlogu za sprejetje predhodne odločbe povzelo del tozadevnih trditvev strank postopka v glavni stvari in navedlo, da je bila razlaga nekaterih določb Uredbe 2015/751 negotova. Poleg tega je navedlo, da bo Sodišče glede na razlago teh določb, ki jo bo podalo, morda moralo odločiti o razlogih za neveljavnost, ki jih navaja družba American Express.
- 42 Iz tega izhaja, da predložitveno sodišče ni menilo le, da trditve strank postopka v glavni stvari porajajo vprašanje glede razlage, na katerega je odgovor negotov, temveč tudi, da se lahko sprejmejo razlogi za neveljavnost, ki jih navaja družba American Express in so vsebovani v predložitveni odločbi.
- 43 Glede, tretjič, trditve, da je v okoliščinah, kot so te v zadevi v glavni stvari, vložitev tožbe v glavni stvari zaradi nadzora nad zakonitostjo „namena in/ali obveznosti“ nacionalnega organa, da uporabi ali izvaja Uredbe 2015/751, sredstvo za obidenje sistema pravnih sredstev, vzpostavljenega z Pogodbe DEU, in zlasti trditve Parlamenta, da v obravnavani zadevi ta organ ni sprejel nobenega ukrepa zoper shemo Amex, je treba opozoriti, da je Sodišče za dopustne že razglasilo več predlogov za sprejetje predhodne odločbe, ki so se nanašali na razlago in/ali veljavnost aktov sekundarnega prava in so bili vloženi v okviru takih tožb zaradi nadzora nad zakonitostjo, med drugim v zadevah, v katerih so bile izrečene sodbe z dne 10. decembra 2002, British American Tobacco (Investments) in Imperial Tobacco (C-491/01, EU:C:2002:741), z dne 3. junija 2008, Intertanko in drugi (C-308/06, EU:C:2008:312), z dne 8. julija 2010, Afton Chemical (C-343/09, EU:C:2010:419), z dne 4. maja 2016, Pillbox 38 (C-477/14, EU:C:2016:324), in z dne 4. maja 2016, Philip Morris Brands in drugi (C-547/14, EU:C:2016:325).

- 44 Poleg tega možnost posameznikov, da se pred nacionalnimi sodišči sklicujejo na neveljavnost splošnega akta Unije, ni podrejena pogoju, da je navedeni akt dejansko že bil predmet izvedbenih ukrepov, sprejetih v nacionalnem pravu. V zvezi s tem zadostuje, da je bil pri nacionalnem sodišču začet dejanski spor, v katerem se je vprašanje veljavnosti takšnega akta postavilo kot predhodno vprašanje. Ta pogoj pa je, kot izhaja iz točk 21, 33, 34, 41 in 42 te sodbe, v sporu o glavni stvari izpolnjen (glej po analogiji sodbe z dne 10. decembra 2002, *British American Tobacco (Investments) in Imperial Tobacco*, C-491/01, EU:C:2002:741, točka 40; z dne 16. junija 2015, *Gauweiler in drugi*, C-62/14, EU:C:2015:400, točka 29; z dne 4. maja 2016, *Pillbox 38*, C-477/14, EU:C:2016:324, točka 19, in z dne 4. maja 2016, *Philip Morris Brands in drugi*, C-547/14, EU:C:2016:325, točka 35).
- 45 V teh okoliščinah ni razvidno, da bi bila tožba v glavni stvari vložena zato, da bi se obšla pravna sredstva, določena v Pogodbi DEU.
- 46 O navedenih ugotovitvah se ne more podvomiti zaradi trditev Parlamenta in Komisije, da je treba obravnavano zadevo, ki se nanaša na razlago in veljavnost uredbe, razlikovati od zadev, ki se nanašajo na razlago in veljavnost direktive, ker se uredba, drugače kakor direktiva, v skladu s členom 288 PDEU uporablja neposredno in ker poleg tega v obravnavanem primeru določbe, ki so sporne v postopku v glavni stvari, od držav članic ne zahtevajo nobenega ukrepanja.
- 47 Nazadnje, kot je razvidno iz točke 37 te sodbe, bo od odgovorov Sodišča na zastavljena vprašanja odvisno, v kolikšnem obsegu je treba šteti, da za tristranske sheme plačilnih kartic, kot je shema Amex, veljajo obveznosti iz členov 3, 4, 5 in 7 Uredbe 2015/751, ki zahtevajo neko ukrepanje držav članic. V zvezi s tem je treba zlasti poudariti, da na podlagi členov 13 in 14 te uredbe države članice po eni strani imenujejo pristojne organe, ki so pooblaščenici za zagotavljanje izvajanja navedene uredbe, ter imajo preiskovalna in izvršilna pooblastila, in na drugi strani določijo pravila o sankcijah, ki se uporabljajo za kršitve te uredbe, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotavljanje njihove uporabe. Poleg tega je iz predložitvene odločbe razvidno, da nacionalni organ vodi ministrstvo za finance, ki ima končno odgovornost za izvajanje obveznosti Združenega kraljestva v zvezi s kakršno koli uporabo Uredbe 2015/751 na podlagi njenih členov 13 in 14.
- 48 Iz vsega navedenega izhaja, da je predlog za sprejetje predhodne odločbe dopusten.

Prvo vprašanje

- 49 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 1(5) Uredbe 2015/751 razlagati tako, da je v okviru sporazuma med partnerjem, ki souporablja blagovno znamko, ali zastopnikom na eni strani in tristransko shemo plačilnih kartic na drugi za to, da bi se za to shemo štelo, da kartične plačilne instrumente izdaja skupaj s partnerjem, ki souporablja blagovno znamko, ali prek zastopnika in da torej velja za štiristransko shemo plačilnih kartic v smislu člena 1(5) te uredbe, potrebno, da ta partner, ki souporablja blagovno znamko, ali ta zastopnik deluje kot izdajatelj v smislu člena 2, točka 2, te uredbe.
- 50 Najprej je treba opozoriti, da se poglavje II Uredbe 2015/751, katerega člani 3, 4 in 5 določajo pravila o omejitvi medbančnih provizij za transakcije s potrošniškimi karticami, na podlagi člena 1(3)(c) te uredbe ne uporablja za „transakcije s plačilnimi karticami, ki jih izdajajo tristranske sheme plačilnih kartic“. Enako člen 1(4) te uredbe določa, da se člen 7 te uredbe, ki nalaga obveznost ločevanja sheme plačilnih kartic in obdelovalcev, ne uporablja za „tristranske sheme plačilnih kartic“.
- 51 Vendar člen 1(5) Uredbe 2015/751 določa, tako kot člen 2, točka 18, te uredbe, ki določa, kaj pomeni tristranska shema plačilnih kartic, da če taka shema „podeljuje licenco drugim ponudnikom plačilnih storitev za izdajanje kartičnih plačilnih instrumentov ali pridobivanje kartičnih plačilnih transakcij, ali za oboje, ali izdaja kartične plačilne instrumente s partnerjem, ki souporablja blagovno znamko, ali prek posrednika, se šteje za štiristransko shemo plačilnih kartic“.

- 52 Iz tega sledi, da za tristransko shemo plačilnih kartic načeloma ne veljajo obveznosti, ki izhajajo iz členov 3, 4, 5 in 7 Uredbe 2015/751, razen če gre za katerega izmed treh primerov iz člena 1(5) te uredbe, in sicer, če je podelila licenco drugim ponudnikom plačilnih storitev za izdajanje kartičnih plačilnih instrumentov ali pridobivanje kartičnih plačilnih transakcij, ali za oboje (prvi primer), če je izdala kartične plačilne instrumente s partnerjem, ki souporablja blagovno znamko (drugi primer), ali če je izdala kartične plačilne instrumente prek zastopnika (tretji primer). V vsakem od teh treh primerov se namreč tristranska shema plačilnih kartic na podlagi zadnjenavedene določbe šteje za štiristransko shemo plačilnih kartic.
- 53 V obravnavani zadevi družba American Express trdi, da je treba člen 1(5) Uredbe 2015/751 razlagati tako, da se tristranska shema plačilnih kartic lahko šteje za štiristransko shemo plačilnih kartic le, če vsaj tretjina ponudnikov plačilnih storitev deluje kot izdajatelj ali pridobitelj v okviru plačilnih transakcij bodisi kot izdajatelj z licenco, pridobitelj z licenco, partner, ki souporablja blagovno znamko in izvaja dejavnost izdaje namesto tristranske sheme plačilnih kartic, ali zastopnik, ki izvaja dejavnost izdaje namesto te sheme.
- 54 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča pri razlagi določbe prava Unije upoštevati ne le njeno besedilo, ampak tudi sobesedilo in cilje, ki jih uresničuje ureditev, katere del je (sodba z dne 21. septembra 2017, Komisija/Nemčija, C-616/15, EU:C:2017:721, točka 43 in navedena sodna praksa).
- 55 Kar na prvem mestu zadeva besedilo člena 1(5) Uredbe 2015/751, s katerim sta opredeljena drugi in tretji primer, ki sta v njem določena in ki sta predmet prvega vprašanja za predhodno odločanje, je treba ugotoviti, da je „izdajatelj“ v členu 2, točka 2, Uredbe 2015/751 opredeljen kot „ponudnik plačilnih storitev, ki je v pogodbenem razmerju, da bi plačniku zagotovil plačilni instrument, s katerim se odrejajo in obdelujejo kartične plačilne transakcije plačnika“. Uvodna izjava 29 te uredbe določa, da „[s]toritev izdajanja temelji na pogodbenem razmerju med izdajateljem plačilnega instrumenta in plačnikom, ne glede na to, ali izdajatelj razpolaga s sredstvi v imenu plačnika“, da „izdajatelj da plačilne kartice na voljo plačniku, odobri transakcije na terminalih ali njim enakovrednih napravah in pridobitelju lahko zagotavlja plačilo za transakcije, ki so skladne s predpisi zadevne sheme“, in da „zato sama distribucija plačilnih kartic ali tehnične storitve, kot sta zgolj obdelovanje in hramba podatkov, ne šteje za izdajanje“.
- 56 Glede drugega primera, določenega v členu 1(5) Uredbe 2015/751, in sicer pogoja, da se sporazum sklene med tristransko shemo plačilnih kartic in partnerjem, ki souporablja blagovno znamko, je treba opozoriti, da je „souporaba blagovnih znamk“ v členu 2, točka 32, te uredbe opredeljena kot „vključitev vsaj ene plačilne blagovne znamke in vsaj ene neplačilne blagovne znamke v isti kartični plačilni instrument“. Izraz „plačilna blagovna znamka“ je v členu 2, točka 30, navedene uredbe opredeljen kot „vsako stvarno ali digitalno ime, izraz, znak, simbol oziroma njihova kombinacija, ki lahko označuje, v okviru katere sheme plačilnih kartic se izvajajo kartične plačilne transakcije“.
- 57 Kar zadeva tretji primer iz člena 1(5) Uredbe 2015/751, in sicer sklenitev sporazuma med tristransko shemo plačilnih kartic in zastopnikom, ta uredba sicer res ne opredeljuje, kaj pomeni „zastopnik“. Vendar iz uvodne izjave 2 Direktive 2015/2366, ki je ravno tako del pravnega okvira Unije glede plačilnih storitev, izhaja, da pregled tega pravnega okvira dopolnjuje Uredba 2015/751. Poleg tega iz uvodne izjave 6 te direktive izhaja, da je zakonodajalec Unije želel zagotoviti dosledno uporabo zakonodajnega okvira glede plačilnih storitev v vsej Uniji.
- 58 Kot pa opozarja družba American Express, je v členu 4, točka 38, Direktive 2015/2366 „zastopnik“ opredeljen kot „fizična ali pravna oseba, ki v imenu plačilne institucije opravlja plačilne storitve“, pri čemer poudarja, da člen 4, točka 3, in Priloga I k tej direktivi določata, da izdaja plačilnih instrumentov in/ali pridobivanje plačilnih transakcij spadata med te plačilne storitve.

- 59 Tako iz upoštevnih opredelitev pojmov „souporaba blagovne znamke“ in „zastopnik“ ni mogoče sklepati, da partner, ki souporablja blagovno znamko, ali zastopnik, ki sta sklenila sporazum s tristransko shemo plačilnih kartic nujno delujeta v okviru te sheme kot izdajatelj v smislu člena 2, točka 2, Uredbe 2015/751.
- 60 Ugotoviti je torej treba, kot je generalni pravobranilec v bistvu poudaril v točkah 87 in 90 sklepnih predlogov, da niti iz besedila člena 1(5) niti člena 2, točka 18, Uredbe 2015/751 ne izhaja izrecno, da morata biti partner, ki souporablja blagovno znamko, ali zastopnik udeležena pri dejavnosti izdajanja. Če pa bi zakonodajalec Unije želel omejiti področje uporabe tega člena 1(5), da bi to veljalo, bi to lahko izrecno določil (glej po analogiji sodbo z dne 19. marca 2009, Komisija/Italija, C-275/07, EU:C:2009:169, točka 99).
- 61 Poleg tega, čeprav je v uvodni izjavi 28 Uredbe 2015/751 navedeno, da „bi bilo treba tristranske sheme plačilnih kartic, ki ponudnike plačilnih storitev uporabljajo kot izdajatelje ali pridobitelje, obravnavati kot štiristranske sheme plačilnih kartic“, iz tega ni mogoče sklepati, da samo ta položaj spada na področje uporabe člena 1(5) te uredbe. V zvezi s tem, kot je razvidno iz točke 52 te sodbe, ta določba med drugim zajema tudi primer, v katerem tristranska shema plačilnih kartic „podeljuje licenco drugim ponudnikom plačilnih storitev za izdajanje ali pridobivanje kartičnih plačilnih transakcij, ali za oboje“.
- 62 Poleg tega se zdi, kot je generalni pravobranilec poudaril v točki 90 sklepnih predlogov, da iz besedila člena 1(5) Uredbe 2015/751 in zlasti iz dela stavka, „če tristranska shema plačilnih kartic [...] izdaja kartične plačilne instrumente“, izhaja, da je ta shema sama vpletena v dejavnosti izdajanja.
- 63 Kar na drugem mestu zadeva sistematiko te določbe, ni sporno, da je treba za tristransko shemo plačilnih kartic šteti, da je štiristranska shema plačilnih kartic, zlasti v prvem primeru iz te določbe, in sicer, če ta shema „podeljuje licenco drugim ponudnikom plačilnih storitev za izdajanje plačilnih instrumentov ali pridobivanje kartičnih plačilnih transakcij, ali za oboje“.
- 64 Iz tega sledi, kot je generalni pravobranilec poudaril v točkah 77 in 78 sklepnih predlogov, da položaj, v katerem tretja oseba s tristransko shemo plačilnih kartic sklene sporazum, ki določa, da ta tretji za to shemo izdaja ali pridobiva kartične plačilne instrumente, ustreza temu primeru.
- 65 Ugotoviti je torej treba, da bi se lahko z razlago drugega in tretjega primera iz člena 1(5) Uredbe 2015/751, ki jo predlaga družba American Express, da sporazum s tretjo osebo spada med te primere, če tretja oseba za to shemo izdaja kartične plačilne instrumente, precej omejil obseg teh primerov.
- 66 Poleg tega, čeprav je v prvem primeru izrecno omenjeno dejstvo, da je tretja oseba, ki se ji podeli licenca, tudi „ponudnik plačilnih storitev“, pa drugi in tretji primer ne določata izrecno, da bi partner, ki souporablja blagovno znamko, ali zastopnik nujno bil tak ponudnik. Ni torej mogoče izključiti, da bi lahko bil partner, ki souporablja blagovno znamko, vpleten v druge dejavnosti, kot so plačilne storitve, in torej druge, kot so izdaja ali pridobivanje kartičnih plačilnih instrumentov.
- 67 Kar na tretjem mestu zadeva cilje, ki jim sledi Uredba 2015/751, med katere spadajo sporne določbe iz postopka v glavni stvari, je iz uvodne izjave 43 te uredbe razvidno, da so njeni cilji določitev enotnih zahtev za kartične plačilne transakcije ter spletne in mobilne kartične transakcije. Natančneje, v skladu z uvodno izjavo 10 te uredbe je namen ureditve medbančnih provizij izboljšati delovanje notranjega trga in prispevati k zmanjšanju stroškov transakcij za potrošnike.
- 68 Glede uporabe te ureditve za tristranske sheme plačilnih kartic je iz uvodne izjave 28 Uredbe 2015/751 razvidno, da je zakonodajalec Unije zaradi upoštevanja obstoja „implicitnih medbančnih provizij“ in zagotavljanja „enakih konkurenčnih pogojev“ ocenil, da je potrebno, da se te sheme v nekaterih okoliščinah štejejo za štiristranske sheme plačilnih kartic in da zanje veljajo enaka pravila, kot za zadnjenavedene sheme.

- 69 Poleg tega je iz številnih določb Uredbe 2015/751, zlasti uvodne izjave 31, člena 5 in člena 13(6) te uredbe razvidno, da je njej cilj tudi, da se prepreči obidenje pravil iz te uredbe, zlasti tistih o omejitvi medbančnih provizij.
- 70 Medbančna provizija je v členu 2, točka 10, Uredbe 2015/751 široko opredeljena kot „provizija, ki je za vsako transakcijo neposredno ali posredno (to je prek tretje strani) poravnana med izdajateljem in pridobiteljem, ki sodelujeta pri kartični plačilni transakciji“, pri čemer določa, da se „[n]eto plačilo ali drugo dogovorjeno nadomestilo šteje za del medbančne provizije“. „Neto plačilo“ pa je opredeljeno v členu 2, točka 11, te uredbe kot „celoten neto znesek plačil, popustov ali spodbud, ki jih izdajatelj prejme od sheme plačilnih kartic, pridobitelja ali katerega koli drugega posrednika v zvezi s kartičnimi plačilnimi transakcijami ali povezanimi dejavnostmi“.
- 71 Kot v bistvu zatrjuje Komisija, v teh okoliščinah ni mogoče izključiti, da se neko plačilo ali ugodnost lahko opredeli kot implicitna medbančna provizija v smislu uvodne izjave 28 Uredbe 2015/751, ne da bi bil partner, ki souporablja blagovno znamko, ali zastopnik, s katerim je tristranska shema plačilnih kartic sklenila sporazum, nujno vpleten v dejavnost izdajanja, ki jo opravlja ta shema. Zato bi lahko bila otežena uresničitev ciljev Uredbe, zlasti tistega iz člena 1(5) te uredbe, in sicer zagotovitev enakih konkurenčnih pogojev na trgu, če bi morali biti položaji, v katerih partner, ki souporablja blagovno znamko, ali zastopnik ne deluje kot izdajatelj v smislu člena 2, točka 2, navedene uredbe zaradi tega izvzeti iz pravil iz členov 3, 4, 5 in 7 iste uredbe.
- 72 Kadar tristranska shema plačilnih kartic sklene sporazum o souporabi blagovne znamke v smislu člena 2, točka 32, Uredbe 2015/751 ali sporazum z zastopnikom v smislu člena 4, točka 38, Direktive 2015/2366, je zato treba za to shemo šteti, da je na podlagi člena 1(5) te uredbe štiristranska shema plačilnih kartic, tako da se zanjo uporabljajo obveznosti iz členov 3, 4, 5 in 7 te uredbe.
- 73 Glede na navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 1(5) Uredbe 2015/751 razlagati tako, da v okviru sporazuma med partnerjem, ki souporablja blagovno znamko, ali zastopnikom na eni strani in tristransko shemo plačilnih kartic na drugi za to, da bi se za to shemo štelo, da kartične plačilne instrumente izdaja skupaj s partnerjem, ki souporablja blagovno znamko, ali prek zastopnika in da torej velja za štiristransko shemo plačilnih kartic v smislu člena 1(5) te uredbe, ni potrebno, da ta partner, ki souporablja blagovno znamko, ali ta zastopnik deluje kot izdajatelj v smislu člena 2, točka 2, te uredbe.

Drugo vprašanje

- 74 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali sta člen 1(5) in člen 2, točka 18, Uredbe 2015/751 neveljavna, ker določata, da je treba tristransko shemo plačilnih kartic šteti za štiristransko shemo plačilnih kartic že zato, ker je sklenila sporazum s partnerjem, ki souporablja blagovno znamko, ali zastopnikom, čeprav ta partner, ki souporablja blagovno znamko, ali zastopnik v okviru te pogodbe ne nastopa kot izdajatelj v smislu člena 2, točka 2, te uredbe.

Obstoj kršitve obveznosti obrazložitve

- 75 V zvezi z obveznostjo obrazložitve je treba spomniti, da se v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča – čeprav mora biti iz obrazložitve akta Unije, ki jo zahteva člen 296(2) PDEU, jasno in nedvoumno razvidno sklepanje organa, ki je sporni akt izdal, tako da se zainteresiranim strankam omogoči, da se seznanijo z razlogi sprejetega ukrepa, in Sodišču, da opravi nadzor – ne zahteva, da se v njej podrobno navedejo vse upoštevne pravne ali dejanske okoliščine. Spoštovanje obveznosti obrazložitve akta je treba poleg tega presojati ne le glede na besedilo akta, temveč tudi glede na njegov kontekst in celoto pravnih pravil, ki urejajo zadevno področje (sodba z dne 16. junija 2015, Gauweiler in drugi, C-62/14, EU:C:2015:400, točka 70 in navedena sodna praksa).

- 76 Poleg tega je Sodišče večkrat presodilo, da ni sorazmerno zahtevati posebno obrazložitev glede posameznih tehničnih odločitev, kadar iz splošnega akta izhaja bistvo cilja, ki ga zasleduje institucija (sodba z dne 3. marca 2016, Španija/Komisija, C-26/15 P, neobjavljena, EU:C:2016:132, točka 31 in navedena sodna praksa).
- 77 V obravnavanem primeru je v uvodni izjavi 28 Uredbe 2015/751 z zadostno jasnostjo navedena logika za to, da so v nekaterih primerih tristranske sheme plačilnih kartic izenačene s štiristranskimi shemami plačilnih kartic. Kot je bilo zapisano v točki 68 te sodbe, je v tej uvodni izjavi namreč navedeno, da je treba zaradi „priznanja obstoja implicitnih medbančnih provizij“ in „zagotavljanja enakih konkurenčnih pogojev“ tristranske sheme plačilnih kartic šteti za štiristranske shema plačilnih kartic in slediti istim pravilom, medtem ko „bi se morali preglednost in drugi ukrepi v zvezi s poslovnimi pravili uporabljati za vse ponudnike.“
- 78 Poleg tega so iz uvodne izjave 28, člena 1(5), drugi stavek, in člena 2, točki 17 in 18, Uredbe 2015/751 razvidne razlike med tristranskimi shemami plačilnih kartic in štiristranskimi shemami plačilnih kartic, ki upravičujejo, da je enačenje prvih z drugimi za namene uporabe pravil o omejitvi medbančnih provizij in ločitev sheme plačilnih kartic in obdelovalcev le delno.
- 79 Iz tega sledi, kot je generalni pravobranilec v bistvu poudaril v točki 117 sklepnih predlogov, da te določbe z navedbo celotne situacije, ki je vodila k delnemu enačenju tristranskih shem plačilnih kartic s štiristranskimi shemami plačilnih kartic, in splošnih ciljev, ki se uresničujejo s tem enačenjem, v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 75 te sodbe, zadevnim subjektom omogočajo, da se seznanijo z razlogi takega enačenja, Sodišču pa, da opravi nadzor.
- 80 V teh okoliščinah zakonodajalec Unije v skladu s sodno prakso, navedeno v točkah 75 in 76 te sodbe, v Uredbi 2015/751 ni bil dolžan podati obrazložitve za vsako od tehničnih odločitev, ki jih je sprejel in ki so podlaga za tri primere iz člena 1(5) te uredbe.
- 81 Zato ni mogoče šteti, da Uredba 2015/751 v zvezi s tem ni obrazložena, tako da bi bila zaradi tega njena člen 1(5) in člen 2, točka 18, neveljavna.

Obstoj očitne napake pri presoji

- 82 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da se v sporu o glavni stvari veljavnost člena 1(5) in člena 2, točka 18, Uredbe 2015/751 izpodbija zlasti zato, ker naj bi bila pri njima podana očitna napaka pri presoji. Ta člena naj bi določala, da v okviru sporazuma med partnerjem, ki souporablja blagovno znamko, ali zastopnikom na eni strani in tristransko shemo plačilnih kartic na drugi ni nujno, da je ta partner, ki souporablja blagovno znamko, ali ta agent udeležen pri dejavnosti izdaje, ki jo opravlja tristranska shema plačilnih kartic, zato da bi se ta shema štela za štiristransko shemo plačilnih kartic.
- 83 Vendar iz elementov, ki so bili predloženi Sodišču v okviru tega postopka, ni razvidno, da je zakonodajalec Unije zato pri členu 1(5) in členu 2, točka 18, Uredbe 2015/751 storil očitno napako pri presoji.
- 84 Kot je generalni pravobranilec navedel v točkah od 121 do 124 sklepnih predlogov, zlasti nobeden od elementov, ki so bili predloženi Sodišču, ne dokazuje, da je zakonodajalec Unije storil napako s tem, da je odločil o stopnji izenačitve, ki jo je treba v zvezi s pravili iz členov 3, 4, 5 in 7 te uredbe uporabiti med tristranskimi shemami plačilnih kartic in štiristranskimi shemami plačilnih kartic, da bi bili izpolnjeni cilji, na katere je opozorjeno v točkah od 67 do 69 te sodbe.

Obstoj kršitve načela sorazmernosti

- 85 Spomniti je treba, da se v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča z načelom sorazmernosti zahteva, da so akti institucij Unije primerni za uresničitev legitimnih ciljev zadevne ureditve in ne presegajo okvirov, ki so potrebni za doseganje teh ciljev (sodba z dne 16. junija 2015, Gauweiler in drugi, C-62/14, EU:C:2015:400, točka 67 in navedena sodna praksa).
- 86 V zvezi s sodnim nadzorom nad spoštovanjem teh pogojev je Sodišče zakonodajalcu Unije v okviru izvajanja njegovih pristojnosti priznalo široko diskrecijsko pravico na področjih, na katerih njegovo delovanje zahteva tako politične kot gospodarske ali socialne odločitve in na katerih je dolžan opraviti zapletene presoje in ocene. Tako ne gre za vprašanje, ali je bil ukrep, sprejet na takem področju, edini ali najboljši mogoč, temveč lahko na zakonitost tega ukrepa vpliva samo njegova očitna neprimernost glede na cilj, ki ga pristojna institucija želi doseči (sodba z dne 8. junija 2010, Vodafone in drugi, C-58/08, EU:C:2010:321, točka 52 in navedena sodna praksa).
- 87 Ker v obravnavanem primeru nobeden od elementov, ki so bili predloženi Sodišču, ne dokazuje, da člen 1(5) in člen 2, točka 18, Uredbe 2015/751 ni primeren za uresničitev zastavljenih legitimnih ciljev te uredbe, kot so navedeni v točkah od 67 do 69 te sodbe, je treba zavriniti trditev, da te določbe, ker za izenačitev tristranskih shem plačilnih kartic s štiristranskimi shemami plačilnih kartic ne določajo pogoja, da zadevni partner, ki uporablja blagovno znamko, ali zastopnik deluje kot izdajatelj, kršijo načelo sorazmernosti. Ker, kot je bilo navedeno v točki 71 te sodbe, zlasti ni mogoče izključiti, da lahko pri pogodbah o souporabi blagovnih znamk ali pogodbah o zastopanju obstaja neko plačilo ali ugodnost, ne da bi partner, ki souporablja blagovno znamko, ali agent moral biti udeležen pri dejavnosti izdajanja zadevne tristranske sheme plačilnih kartic, ni bilo očitno neprimerno, da glede na take cilje tudi za tako plačilo veljajo omejitve medbančnih provizij, ki so določene s to uredbo.
- 88 Iz vsega zgoraj navedenega izhaja, da v okviru preučitve drugega vprašanja ni bil ugotovljen noben element, ki bi lahko vplival na veljavnost člena 1(5) in člena 2, točka 18, Uredbe 2015/751.

Stroški

- 89 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

- Člen 1(5) Uredbe (EU) 2015/751 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o medbančnih provizijah za kartične plačilne transakcije je treba razlagati tako, da v okviru sporazuma med partnerjem, ki souporablja blagovno znamko, ali zastopnikom na eni strani in tristransko shemo plačilnih kartic na drugi za to, da bi se za to shemo štelo, da kartične plačilne instrumente izdaja skupaj s partnerjem, ki souporablja blagovno znamko, ali prek zastopnika in da torej velja za štiristransko shemo plačilnih kartic v smislu člena 1(5) te uredbe, ni potrebno, da ta partner, ki souporablja blagovno znamko, ali ta zastopnik deluje kot izdajatelj v smislu člena 2, točka 2, te uredbe.**
- V okviru preučitve drugega vprašanja za predhodno odločanje ni bil ugotovljen noben element, ki bi lahko vplival na veljavnost člena 1(5) in člena 2, točka 18, Uredbe 2015/751.**

Podpisi